

Rechters dicteren het overheidsbeleid – maar alleen voor klimaat, milieu en asiel

Posted on 29 oktober 2022 by Eduard Bomhoff

Er zijn door de Rutte-kabinetten vele tientallen miljarden gereserveerd voor het weren van CO2 en stikstof. Dat wordt als onwrikbaar gezien als gevolg van de Urgenda-uitspraak van de Hoge Raad en de stikstofuitspraak van de Raad van State (beide uit 2019).

Deze week was er ook de prognose van 200 nieuwe asielzoekers per dag er bij in 2023. Nederland heeft enkele asielverdragen (VN, EU, Raad van Europa) getekend en heeft zich daarmee feitelijk gebonden aan een 'open einde regeling' voor hun ontvangst en opvang. Komen er per dag driehonderd of vierhonderd nieuwe asielzoekers, dan blijven die voorschriften van kracht.

Er is dus een reeks juridisch onwrikbaar ogende eisen van de milieu- en klimaatbeweging, plus de juridisch afgedwongen rechten voor de asielzoekers – laatstelijk door Vluchtelingenwerk Nederland dat had geklaagd over de asielopvang.

Nu de rechten van de Nederlanders. Onze grondwet en de Europese verdragen noemen onder andere deze drie: een recht op lager onderwijs voor alle kinderen, een recht op gezondheidszorg voor jong en oud, en een recht op onderdak. Het recht op lager onderwijs is het stevigst verankerd; de overheid mag de kinderen niet vertellen: 'De school is vol, probeer het volgend jaar nog maar eens'.

Het recht op zorg is al vager, zoals we pijnlijk weten uit de wachtlijsten, eerst tijdens het kabinet Paars II (1998-2002) en nu met covid-19 en als gevolg van een aanhoudend hoog personeelstekort in de zorg. Recht op zorg staat in de grondwet, maar de door

Kamerlid Pieter Omtzigt gesignaleerde oversterfte in Nederland heeft zeker voor een deel te maken met pijnlijke en gevaarlijke aantasting van dat grondwettelijke recht.

Recht op een dak boven het hoofd is nog subtieler. Er is een onthoudingsplicht die de overheid verbiedt om inbreuk te maken op het recht op huisvesting. En een beleidsplicht verplicht de overheid op lange termijn invulling te geven aan het recht op behoorlijke huisvesting

Alle drie die grondrechten staan nu onder druk. Een deel van de scholen geeft maar vier dagen per week les. Operaties worden uitgesteld, verzorgingshuizen bestellen weer 24-uurs incontinentie-luiers, en landgenoten staan tien jaar op een wachtlijst voor een woning.

De natuur gaat voor de mensen

Een regering die met de volgende prioriteitsstelling werkt is daar schuldig aan:

1. **Milieu (en klimaat en natuur)**
2. **Asiel**
3. **Onderwijs**
4. **Zorg**
5. **Huisvesting**

Milieu en asiel zijn onbetwist nr 1 en 2. En voor zover dat nodig mocht zijn zorgen rechters daar ook ten overvloede ook nog eens voor. De Rijksoverheid (en de Postcodeloterij) hebben tientallen miljoenen belastinggeld geschonken aan lobbygroepen die rechters aanspreken om harde, kwantitatieve eisen te stellen aan

het milieubeleid.

Diezelfde overheid geeft ook tientallen miljoenen aan Vluchtelingenwerk, die veel goed werk doet maar ook optreedt als lobbygroep. Vluchtelingenwerk adviseert binnenkomende 'gelukszoekers' wat zij in hun interview bij binnenkomst moeten benadrukken om als echte asielzoekers te worden aangemerkt met kans op permanent verblijf, een woning en een inkomen (of, te vaak, een uitkering). Ook procedeert Vluchtelingenwerk met subsidie van de Staat tegen diezelfde Staat.

Krijgen ouders ook subsidie om hun recht te halen?

Misschien mis ik iets, maar ik heb niet gehoord dat verdrietige ouders belastingsubsidie ontvangen om te procederen tegen het ministerie van Onderwijs. Of dat ernstig zieke mensen hulp en subsidie krijgen voor juridische actie tegen hun zorgverzekeraar. Of dat Amsterdamse en Utrechtse woningzoekenden met belastinggeld een dure advocaat kunnen betalen om bij de rechter voor hen een huis op te eisen.

We zijn ver verwijderd van een gezond politiek evenwicht en dat blijft zo, zolang de regering tientallen miljoenen belastinggeld spendeert (en toestaat dat de Postcodeloterij daarin mee doet) om prioriteiten 1 en 2 dicht te timmeren met rechterlijke uitspraken, terwijl burgers zichzelf moeten redden met hun klachten over onderwijs, zorg en huisvesting. [Zie ook Syp Wynia](#), die drie jaar geleden al waarschuwde tegen zulke onzuivere toepassingen van belastinggeld.

Het is laf, dat ministers en hun claque van VVD, D66, CDA, CU, PvdA en GL in de Kamer geen behoefte hebben om uit te leggen waarom milieu en asiel die absolute prioriteit verdienen boven onderwijs, zorg en huisvesting, maar liever gemakkelijk roepen: 'Het moet van de rechter'.

Nederlandse rechters nemen kritiekloos een cijfer voor 2030 of 2035 uit een internationale jamboree over CO2, vertalen dat naar een tijdspad en leggen dat pad dan dwingend op aan de overheid, aan Shell en aan andere ondernemingen. In werkelijkheid is er al zo veel verschil tussen prognoses van verstandige experts (waar rechters geen tijd voor hebben) en de opgeklopte verhalen van de PR-adviseurs (die onkritisch worden overgenomen), dat de procedure geheel

verpolitiekt is.

Zo werkt onze regering op twee sporen bij het beleid voor CO2 en stikstof: het moet van de rechter en wie er niettemin tegen is schaadt de natuur, de drinkwatervoorziening en de volksgezondheid.

Als Van der Wal zou nadenken

In hun boek 'Stikstof' schrijven Q. Pluymaekers, S. Smit en M. Den Hartogh – drie prominenten uit de groep rondom Pieter Omtzigt-: 'Op de lange termijn heeft deze strategie wantrouwen in instituties en polarisatie tot gevolg' (p 77). Heel precies laten zij zien dat het Nederlandse stikstofbeleid op foute en verzonnen cijfers berust, dat angst voor de natuur onterecht is, en dat deze miljardenmisser beter geheel kan verdwijnen.

In een betere wereld zou stikstof-minister Christianne van der Wal met een beredeneerde reactie komen op het boek 'Stikstof' en het dan óf weerleggen óf haar plannen intrekken. Dan zou de regering genoeg budget hebben om ieder huishouden van november tot april 300 euro per maand te laten aftrekken van de energienota.

De overheid heeft de plicht om burgers te helpen met grote risico's buiten hun schuld. Gaat Van der Wal weg, omdat zij geen verweer heeft tegen het boek 'Stikstof', dan helpt dat de boeren en de economie, en het vrijvallende stikstofgeld helpt iedereen tegen de dure energie.

Als Kaag zou ingrijpen

Minister Sigrid Kaag van Financiën zou alle subsidies aan milieugroepen per direct moeten beëindigen om een eerlijk speelveld te creëren tussen Nederlanders die bezorgd zijn over het milieu, en landgenoten die voorrang geven aan geld voor zorg, onderwijs en huisvesting. Een deel van het zo gespaarde geld kan Kaag eenmalig inzetten om schade te herstellen.

Dringend vereist is een door Kaag betaald juridisch rapport dat betoogt dat de grens tussen rechters en politici in de Urgenda-zaak ernstig is overschreden. Een gift van Kaag is ook nodig om de rechters op herscholing te sturen. Ze moeten leren dat rechters in bij voorbeeld een vechtscheiding of een bedrijven fusie zeker

kunnen beslissen over de cijfers en de bedragen, maar dat ze cijfers voor de landelijke politiek horen over te laten aan de gekozen politici.

Zo'n betere wereld ligt in Nederland nog ver achter de horizon. En dus komt er een winter met kou en armoede, omdat er massieve bedragen vast liggen voor CO2, stikstof en windmolens in de Noordzee, en rechterlijk gedefinieerde accommodaties voor allen die zich aanmelden in Ter Apel.

Tot bezinning?

Tot slot een speculatie. De grootste oppositiepartij heeft 'meer rechten voor de Nederlanders' als hoofdthema. Ik zou hopen dat de PVV – want daar hebben we het over – zich kan vinden in het bovenstaande.

Zou het denkbaar kunnen zijn dat de PVV 'herstel de rechten voor de Nederlanders' bepleit, nu eens zonder daar een wereldgodsdienst bij te halen? Er is veel criminaliteit van afgewezen gelukszoekers uit Marokko en daar hebben politie en justitie de handen zó vol aan dat andere politiezaken blijven liggen. Dat is naar en belangrijk, maar dat raakt niet direct de aantasting van het recht op onderwijs, zorg en onderdak. Op die drie punten zou samen optrekken van de PVV met JA21, Omtzigt en BBB succes dichterbij brengen.

Wynia's Week is er 104 keer per jaar, met vernieuwende inzichten en opinies. Doet u mee om dat mogelijk te maken? **Doneren kan [HIER](#)**. Hartelijk dank!